

Johannes Assuerus Ampzing

Programma In Solennem Et publicam recitationem Legum Academiae Rostochiensis

Rostochi[i]: Pedanus, 1620

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn734588267>

Druck Freier Zugang

RU Progr. 1621

- 1) Progr. in recitationem legum. Joh. Arvenus
- 2) " in passionem J. C. "
- 3) Lithard Lubinus
4. Progr. in introduct. Simon Todemann

Programma
IN SOLENNEM ET
publicam recitationem
LEGUM
ACADEMIÆ ROSTO-
CHIENSIS.

Rostochi
Typis JOACHIMI PEDANI,
Acad. Typog.

ANNO M. DC. XXI.

F. BOUM

ROSTOCK

ROSTOCK

ANNO MDCXXI

RECTOR
ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS
JOANNES ASSVERUS
Amplingius Transfulanus, Med.
Doct. & Professor.

At illo quum certè mihi visum est dictum, quò nullum unquam certius vel ex ipso Apollonis tripode seu Cortinâ profectum fuit. Dictum inquam, quod apud Ictum quendam exitium lego his verbis perscriptum: Eò post Justiniani tempora, prò dolor, res devenit, ut non tam quid legibus scitum, quàm quid communibus interpretum suffragijs receptum sit, in Judicijs attendatur: Unde Legi Opinione velut Pellicem esse substitutam, cum quâ Fornicantes spurios Juris foetus excludere, & familiam Juridicam turpissimè foedare. Icti cordati deplorant, & de remedijs, tam exitioso serpenti malo applicandis, laborant. Et quid mirum? Etsi enim, dicente eodem Icto, Justinianus absolutissimam Juris scientiam arte certâ comprehendere TENTARIT; tamen partim prolixitate, partim et brevi mutatione & interpolatione, RELICTIS ANTINOMIARUM VERBIS, indigestam & rudem Juris molem nobis reliquit. At enim inquam ego, Quid tandem causa est, quàm obrem illa rudis & indigesta Juris moles in ordinem cogi nequeat? Respondet vir egregius. Quia Interpretum commentis & opinionibus diversissimis inò Contrarijs obsecratur.

Hac vir ille ut verissimè ita doctissimè; quippe,

satis esse ratum si causam rei proximam cum nonnullis remotio-
ribus adduceret. Causam verò penultimam quæ immediatam
proximè antecedit, nempe opinionum omnium matrem ideò nō
fallor silentio prestitit, ne ulcus tangeret quibusdam præposterè
doctis, qui è Palæmonis arte, in ipsas superiores Facultates
salum fecere. Sed enim quæras fortasse, Quanam est illa opi-
nionum mater? Dicam sanè at non meis sed viri cuiusdam
magni verbis. Nihil, inquit, est penè certum adeò, quin
ab aliquibus speciosâ ratione sit impugnatum. Hinc tot
opinionum tam differentes Sectæ originem traxerunt;
quas equidem tantum à veritate, quantum à Methodo
recessisse constat. Hæc enim via est Veritatis investi-
gandæ certissima: quam qui neglexerint, eos in varios
citores delabi & Andabatarum more in tenebris depu-
gnare necesse est: SOLE ILLO PHILOSOPHICO, DIA-
LECTICA nimirum, destitutos. Nam cum duobus mo-
dis veritatem rerum LOGICA methodus apprehendat:
si quando ab iisdem exorbitet; duobus itidem in genere,
sed qui usu ipso in infinitum excrecere possint, erroribus
occasionem præbebit, nimirum, Si vel extra Scientiarum
limites mens humana evagetur; vel Principia earundem
tractentur imprudentiùs. Hæc ille de Matre & Genitri-
ce omnium opinionum, quæ una est, nempe ARTIS LOGI-
CÆ NEGLECTUS: qui facit ut etiam illi, qui alioqui
magni & illustres haberi & digito monstrari volunt, in tene-
bris palpitent. Hæc enim Ars omnium Legum fontes aperit:
quando singularum rationem, quæ anima Legis est, edisserit.
Hæc Propositionum & Axiomatum omnium differentias ad
amissim tradit, & quæ harum Categorica, quæ Hypothetica,
quæ Affirmativa, quæ Negativa, quæ Universales, quæ Parti-
culares, quæ Indefinita, quæ Vera, quæ Falsa, quæ Cōtingētes,
quæ Impossibiles, & deniq; quæ Necessaria sint, explanat: sive
Necessi-

Necessitas illa sit absoluta, sive naturalis, sive deniq; illa, quam Demonstrationis & Definitionis vocamus: cujus cognoscenda tanta est utilitas, tanta necessitas, tantus usus, ut qui eam ignorant, in omni contemplatione & dijudicatione rerum avari sint ad Lyram.

Necessitatem hanc validissimè firmat ipsa Syllogismorum Structura, quæ in primâ Figura tam firma est, ut vel ipsi Diabolum, licet versutissimum, liget & medium teneat. Undè jam hîc obiter memoria mihi recrudescent eorum, qui non ita pridem in primâ Figurâ Præmissis categoricè concessis, Complexionem in ferebant hypotheticam: ut triplo plus esset in Conclusionem quàm in Præmissis.

Sed enim ingerat fortasse quispiam, Quorsum tu hac tam multa de Logices utilitate & necessitate idq; in ipsa Legum promulgatione? Rogas Lector? facio id non temerè, nec citra animi dolorem. Sunt in Academiâ hac, quæ est fundi nostri calamitas, nonnulli Dominorum Studiosorum se nomine venditantes, quorum ea est morum effrenis licentia & petulantia, quæ ut non decet ingenuos & frugi Adolescentes, ita eos à manifesto perjurio excusare nequit. Objurgati delicta sua defendunt effugijs tam futilibus & indoctis: ut pudere horum meritò possit vel vilissimum quemq; eorum, quos illi, novo & ab inferis evocato vocabulo, Pennales vocitant. Pudor est certè Pennalitatem & Dominitatem ex annorum quibus in Academia vixerunt numero ac non ex ipsa potius eruditione vel ruditate aestimare.

Jurarant sanctè se velle pro tempore Rectori & ejus in hoc officio Successoribus obedire in licitis & honestis. Tum deinde velle se observare Statuta & in posterum per Academiam statuenda. Prætereaq; bonum Academia promovere pro posse & nosse. Tum hoc etiam, si propter delictum aut inobedientiam sibi mandatam fuerit, ut pena certa se subjiciant &c.:

illi se velle mandato parere absq; contumaciâ, Et hæc quidem
omnia solenniter extensis duobus è quinq; jurato promiserunt,
cum pronuntiatione horum verborum SIC ME DEUS
ADIUVET.

Quid autem fit? Jubent Academia Statuta, Ne sint
Nationes in Academiâ Rostochiensis: quia non plura sed dun-
taxat unicum numerò voluerunt Majores nostri esse Studio-
forum, quâ tales, vinculum; quod est Vinculum Studiorum:
ut in Academiâ sint, non Judæus, non Græcus, non Gallus,
non Germanus, non Italus, non Hispanus, non Borussus, non
Holsatus, non Saxo, non Westphalus: sed omnes Studiosi, tan-
quam vir unus: solo & unico studiorum vinculo colligatus.
Hoc Statuto sapienter inculcato illi posthabito, Nationes colunt,
celebrant conventus & convivialia nationalia, per quæ loculos
emungunt Novitiorum, quos Pennales vocant. Conducunt
ipsi sibi Leges, quas vocant Vinculum Amicitie non quidem
Nationis, ut Statutum eludant, sed Populare & Conterraneo-
rum. O futiles nugæ! quasi Populares & Conterranei quid
aliud sint, quàm quod Nationes vocant Statuta.

In Convivijs & Symposijs suis nationalibus, velut Myco-
nij aut Sileni quidam, nimio potu velut mente alienati, Cyclo-
picis clamoribus Stentoriâ voce editis, omnia complent, equi-
tant in fenestris, altero crurum foras porrecto, & bibentes in-
sanitatem Principum per vices certatim, militum more, bomber-
das in plateas per fenestras explodunt: tanto cum strepitu, tanto
cum fragore, ut infantes in cunis contremiscant, civium uxores
gravida & puerpera cœborrescant: idq; nullâ ratione habi-
tâ neq; temporis Adventus seu Quadragesimæ, quò ad immi-
nens Festum Passionis Dominicæ, per veram penitentiam
Christianos se preparare æquum est: neq; personarum, ne ipsius
quidem M. Rectoris aliorumq; Professorum, Doctorum & Sena-
torum è regione & in propinquo habitantium. Citati ad
Con-

Concilium, culpam nullam volunt agnoscere, nedum ut pœna cert a se subijciant.

Plato lege sancit, ut pueri usq; ad duodevigesimum annum vini usum prorsus ignorarent; Juvenes verò ab ebrietate & vini repletionem omninò abstinerent: quòd furiosum Juventutis habitum cavere oporteret. Athenienses ex Instituto Solonis omnem ebrietatem improbabant, & si quis Princeps se inebriasset: hunc morte multabant: quippe quòd Gubernator ebriosus, & cuicunq; rei præfectus omnia subvertat, sive navigium, sive curram, sive exercitum, sive quæcunq; rem fidei sua commissam. Nolite, inquit Gentium Doctòr, inebriari vino, in quo est luxuria. Et Seneca. Quid turpius ebrioso, cui factor in ore, tremor in corpore, qui promit stulta, prodit occulta, cui mens alienatur, facies transformatur: tunc petulans non linguam non manum continet, crescit insolenti superbia, crudelitas servo, malignitas livido, omne vitium grassatur & prodit. Quid ad hæc nostri Dnn. Studiosi? Ebrietas, inquiunt, non jam amplius labes sed laus est, non vitium sed virtus: propter quam nemo Studiosus sit puniendus.

De immanibus verò & Cyclopicis vociferationibus quid? de quibus D. Augustinus, Quisquis amissis modestia frân, insanâ fuerit ebrietate prestratus, adversus respicit stantes, quos integras videre nequit, aut sermone longo superflua verba emittit, & vana dicta componit, MALE CLAMANS & BENE SIBI SONANS.

Tantum vociferans quantum novies deciesvè

Mille viri clamare solent, qui prælia miscent.

Interrogati Stentores quid Claudiana hæc tonitrua vel ipsas columnas rumpentia mereantur? Non pœnam, inquiunt: quia eramus ebrij. Atqui Pittacus Mitylæus, unus de 7. Græcia Sapientibus, temulentos, si quid deliquissent, duplici pœnâ puniri curavit: ut formidine supplicij à vino promptius abstinerent. Imò ajunt, sunt tonitrua illa nostra hilaritatis signa, Et cum no-

Et ivagi

Et vagi Scurra impunè ejusmodi clamores edant: utiq; major erit Dominorum Studiosorum Licentia; quippe quibus non solum noctu verum etiam interdum liceat esse ebrijs. Et, nec auditum est unquam, ob liberio rem Clamorem quenvquam ebrium punitum aut pœnâ affectum esse. Digna meherclè Argutatio Dn. Studiofo, qui Pennalitatem reliquit, neq; dum discrimen didicit inter Studiosum & vulgarem scurram.

Reliquum est tertium Accusationis caput, explosiones sclopetorum seu bomberdarum. quas militum instar se explosisse ajunt, in honorem Regum & Principum, in quorum sanitate biberunt, imò in honorem ipsius etiam M. Rectoris è regione habitantis: ideoq; non mereri pœnam: quasi verò inter togatum & armatum militem non sit differentia. & quod Cicero dixit, Cedant arma toga, idem sit atq; togati deinceps etiam sint armati & sclopetis insolenter explodendis lasciviât, non jam ab ingenuis artibus emolliti sed ferociores redditi.

Quòd si ob hæc facta R. Concilium pœnâ ipsos multare instituat: provocare se ad superiorem Judicem, coram quo velint cum R. Concilio conflictare judicio. Et eò quidem, pro dolor! excrevit ulcerosissimis hisce temporibus Juventutis petulantia, quæ non Solonem amplius sed Lycurgum planè requirit: de quo Senatus Academicus porro viderit.

Ego interim quod mearum est partium exequar, & de more Leges hujus Academia, die crastino horâ ante meridiem nonâ, in Auditorio Magno, publicè recitari curabo: ad quarum prælectionem publicam audiendam, ne quisquam deinceps harum ignorantiam prætendat, omnium ordinum cives Academicos publico hoc programme invito, Dnn. Professores & Doctores, Verbi Ministros, Magistros & studiosam pubem universam, & in his illos imprimis, qui inebriari, cyclopicos clamores edere & sclopetâ elidere sibi honestamento ducunt. P. P. sub sigillo Academia. Anno 1621. 27. Martij.

Concilium, culpam nullam volunt agnoscer
cert a se subijciant.

Plato lege sancivit, ut pueri usq; ad du
num vini usum prorsus ignorarent; Juvene
te & vini repletionem omnino abstinerent: q
ventutis habitum cavere oporteret. Athen
Solonis omnem ebrietatem improbabant, &
inebriasset: hunc morte mulctabant: quippe
ebriosus, & cuicumq; rei praefectus omnia sub
gium, sive curram, sive exercitum, sive quā
commissam. Nolite, inquit Gentium Doct
in quo est luxuria. Et Seneca. Quid t
factor in ore, tremor in corpore, qui promit
ta, cui mens alienatur, facies transformata
non linguam non manum continet, crescit
crudelitas servo, malignitas livido, omne v
prodit. Quid ad haec nostri Dnn. Stud
quiunt, non jam amplius labes sed laus e
virtus: propter quam nemo Studiosus sit pe

De immanibus verò & Cyclopicis vocij
de quibus D. Augustinus, Quisquis amissa
insanā fuerit ebrietate prestratus, adversa
quos integros videre nequit, aut sermone l
ba emittit, & vana dicta componit, MAL
& BENE SIBI SONANS.

Tantum vociferans quantum no
Mille viri clamare solent, qui
Interrogati Stentores quid Claudiana ha
columnas rumpentia mereantur? Non pœna
eramus ebrij. Atqui Pittacus Mitylenaus, un
pientibus, temulentos, si quid deliquissent, a
curavit: ut formidine supplicij à vino pro
Imoajunt, sunt tonitrua illa nostra hilaritat

the scale towards document